

เอกฉกษณ้ ฉ้ถฤทช้

ว้ทยาลัยการบร้หารรัฐก้จ มหาว้ทยาลัยบูรพา

akekaluk@go.buu.ac.th

บทบาทของท้องถิ่นกับการดำเนินงาน
ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ตามความตกลงปารีส

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
เป็นภารกิจของท้องถิ่น หรือไม่ ???

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารงานสิ่งแวดล้อม

เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 แผนปฏิบัติถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ 1 และ 2 โดยทำการวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ทั้งหมดพบว่า

**“ไม่มีการกำหนดหน้าที่
ด้านการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ”**

แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 58-93

ในปัจจุบันถึงเป็น “กรอบทางนโยบาย” ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย เป็นกรอบในการกำหนดภาระหน้าที่ให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรับทราบบทบาทของตนเองต่อภารกิจด้านการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

องค์ประกอบของแผนแม่บท ฯ

1. การลดก๊าซเรือนกระจกและส่งเสริมการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ
2. การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
3. การสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การลดก๊าซเรือนกระจกและส่งเสริม
การเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ

ต้นไม้ และพื้นที่สีเขียว

งานสวนสาธารณะ

ควบคุมไฟป่าไม้

ป่าไม้

ป่าชุมชน

ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

การอนุรักษ์ต้นไม้

มลพิษและของเสีย
หม่อมมลพิษและของเสีย

จัดการขยะ
หม่อมมลพิษและของเสีย

มลพิษทางอากาศ
หม่อมมลพิษและของเสีย

บำบัดน้ำเสีย
หม่อมมลพิษและของเสีย

ขยะอันตราย
หม่อมมลพิษและของเสีย

ดูแลความสะอาด
หม่อมมลพิษและของเสีย

พลังงาน

ประหยัดน้ำมัน

ประหยัดไฟฟ้า

พลังงานทดแทน

ระบบขนส่งมวลชน

ส่งเสริมการใช้จักรยาน

ส่งเสริมอุปกรณ์ประหยัดไฟฟ้า

การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน (SCP)

ส่งเสริมผู้ประกอบการ

สำนักงานสีเขียว

จัดซื้อจัดจ้างสีเขียว

โครงการเทศบาลคาบองต้า ฯ	แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.2558 - 2593	พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542
ยุทธศาสตร์ที่ 1 เมืองแห่งต้นไม้		
แนวทางที่ 1 การอนุรักษ์ต้นไม้และพื้นที่สีเขียวที่มีอยู่เดิม	ด้านการดำเนินงานในภาคป่าไม้ด้านการจัดการเมือง (การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง)	(ข้อ13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
แนวทางที่ 2 การเพิ่มต้นไม้และพื้นที่สีเขียวใหม่		(ข้อ24) การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ที่คินทรีพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ข้อ 27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

โครงการเทศบาลคาบองต้า ฯ	แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.2558 - 2593	พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542
ยุทธศาสตร์ที่ 2 เมืองไร้มลพิษ		
แนวทางที่ 3 การลดปริมาณขยะ/ น้ำเสียก่อนนำไปกำจัด	ด้านการจัดการของเสีย	(ข้อ17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในบ้านเมือง
แนวทางที่ 4 การใช้ประโยชน์จากขยะและน้ำเสีย ณ แหล่งกำจัด		(ข้อ18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย (ข้อ 21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์ (ข้อ 27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ -

โครงการเทศบาลคาบองต้า ฯ	แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.2558 - 2593	พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542
ยุทธศาสตร์ที่ 3 เมืองพิชิตพลังงาน		
แนวทางที่ 5 การลดการใช้พลังงานไฟฟ้า/น้ำมัน	ด้านการคมนาคม ด้านการใช้พลังงานในอาคาร	(ข้อ 26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
แนวทางที่ 6 การใช้พลังงานสะอาดอื่น ๆ ทดแทนพลังงานไฟฟ้า/น้ำมัน		-

โครงการเทศบาลคาบองต้า ฯ	แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.2558 - 2593	พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542
ยุทธศาสตร์ที่ 4 เมืองแห่งการบริโภคอย่างยั่งยืน		
แนวทางที่ 7 การลด/หลีกเลี่ยงการบริโภค การลดใช้ทรัพยากร	ด้านการจัดการของเสีย	-
แนวทางที่ 8 การบริโภคภายในท้องถิ่น	-	-
แนวทางที่ 9 การเลือกบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	-	-

โครงการเทศบาลคาบองต้า ฯ	แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.2558 - 2593	พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542
-	ด้านการจัดการเมือง (ด้านการวางผังเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน)	(ข้อ 2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ (ข้อ 4) การสาธารณสุขปลอดภัยและการก่อสร้างอื่น ๆ (ข้อ 25) การผังเมือง
-	ด้านการเสริมศักยภาพภาคีการพัฒนาเมือง	-

การปรับตัวต่อผลกระทบจากการ
เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

<p>แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.2558-2593</p>	<p>กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>ด้านการจัดการน้ำ อุทกภัย และภัยแล้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ด้านการจัดการน้ำอย่างบูรณาการ ● ด้านการสร้างความพร้อมในการรับมือและลดความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง ● ด้านการจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยและภัยแล้ง 	<p>(ข้อ24) การจัดการน้ำ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พ.ร.บ.กระจายอำนาจ 2542)</p> <p>ภารกิจด้านการจัดการน้ำ (แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การจัดสร้างและดูแลแหล่งน้ำ ระบบชลประทาน ● การจัดหาเงินเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ● การแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และอุทกภัย ● การดูแลบำรุงรักษาและป้องกันตลิ่งแม่น้ำลำคลอง ● การขุดลอกแหล่งน้ำ

<p>แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.2558-2593</p>	<p>กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>ด้านการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร</p>	<p>ภารกิจด้านการเกษตร (แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ 1)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การบริการข้อมูลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ● การช่วยเหลือผู้ประสบภัย ● การฝึกอบรม ● การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม

<p>แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ พ.ศ.2558-2593</p>	<p>กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>ด้านการท่องเที่ยว</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 	<p>(ข้อ 8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว (พ.ร.บ. กระจายอำนาจ 2542)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● ด้านการลดความเสี่ยงต่อปัจจัยทางภูมิอากาศ 	

แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.2558-2593	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ด้านสาธารณสุข	(ข้อ 19) การสาธารณสุข การอนามัย และ การรักษาพยาบาล (พ.ร.บ.กระจายอำนาจ 2542)

<p>แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.2558-2593</p>	<p>กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● ด้านการสงวนรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศให้คงความสมบูรณ์ 	<p>(ข้อ24) การจัดการ การบำรุงรักษา และ การใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พ.ร.บ.กระจายอำนาจ 2542)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● ด้านการกำกับดูแลและควบคุมให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ 	

<p>แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.2558-2593</p>	<p>กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>ด้านการตั้งถิ่นฐานและความมั่นคงของมนุษย์</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● ด้านการลดความเสี่ยงและความเสียหายจากภัยธรรมชาติ 	<p>(ข้อ 25) การผังเมือง (ข้อ 28) การควบคุมอาคาร (ข้อ 29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ข้อ 30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การ</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● ด้านการสร้างความพร้อมและขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชน 	<p>ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (พ.ร.บ. กระจายอำนาจ 2542)</p>

การสร้างขีดความสามารถด้านการบริหาร จัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

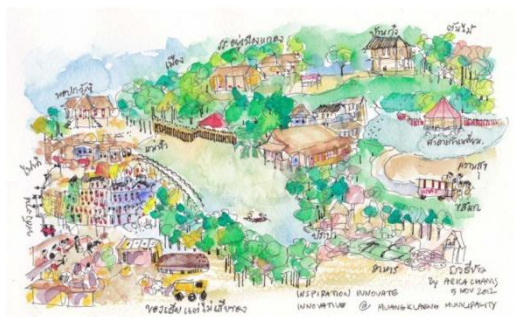
แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ.2558-2593	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
<p>1) จัดทำแผนปฏิบัติการระดับประเทศ และ แผนปฏิบัติการระดับท้องถิ่นในการ ปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ</p> <p>2) จัดทำแผนปฏิบัติการระดับท้องถิ่นใน การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับ เมืองหลัก</p>	<p>(1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ร.บ.กระจายอำนาจ 2542)</p>

การปรับปรุงพฤติกรรมของประชาชน

- การเสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก
- การบังคับใช้กฎหมาย
- การใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์

ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับท้องถิ่น

การรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับ
เทศบาลตำบลเมืองแก

- การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- การสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ฉบับร่าง ณ วันที่ 14 สิงหาคม 2556

Federal Ministry for the
Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

giz

ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ

รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเทศบาลเมืองน่าน

- การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- การสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

Federal Ministry for the
Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

giz

จุดเด่นของแผน ฯ ทต.แก่ง และทม.น่าน

- มีมิติด้านการจัดการภัยพิบัติและลดผลกระทบจากภัยพิบัติ (ทั้งน้ำท่วมและภัยแล้ง)
- มีการวางแผนใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เข้ามาในการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (เศรษฐกิจสีเขียว)
- เชื่อมโยงทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การบริหาร เข้าสู่การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- มีการร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาพลังงาน และพื้นที่

จุดเด่นของแผน ฯ ทต.แก่ง และทม.น่าน

- ไม่ปฏิเสธอุตสาหกรรม แต่มุ่งเน้นการจัดโซนที่ชัดเจน
- มียุทธศาสตร์ด้านการวิจัยที่ใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์กับการพัฒนา
- มียุทธศาสตร์ที่กำหนดถึงการทำงานในระดับจังหวัด การประสานงานใน
แนวตั้ง แนวนราบ การสื่อสารระหว่างหน่วยงานภาครัฐ
- สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนแม่บท ฯ 58 – 93

ข้อสังเกต

1. วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร
2. บุคลากรเปิดใจ เรียนรู้ความสำคัญ และขั้นตอนการทำงานใหม่
3. ขาดการเชื่อมโยงภารกิจระหว่างส่วนงานภายในเทศบาล
4. เชื่อมโยงภารกิจเดิมไปสู่ การรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
5. เชื่อมโยงปัญหาการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ไปสู่ประเด็นปัญหาอื่น ๆ (สาธารณสุข เศรษฐกิจ ผังเมือง ขยะ น้ำเสีย ความสะอาด การประหยัสดงงบประมาณ)

Thank
You

